

Zdjęcie tytułowe - 000

Jubileusz Zamku Królewskiego w Warszawie i jubileusz jego zegara. Pierwsze robocze spotkanie przedstawicieli dyrekcji Zamku Królewskiego i Cechu warszawskich rzemieślników precyzyjnych

Na początku tego roku w prasie pojawiła się informacja o 50. rocznicy podjęcia decyzji o odbudowie Zamku Królewskiego w Warszawie.

Rzeczywiście w styczniu 1971 roku, po Wydarzeniach na Wybrzeżu, na fali zmian w kierownictwie politycznym w naszym kraju w Warszawie odbyło się spotkanie „Przedstawicieli środowisk twórczych z I Sekretarzem Komitetu Centralnego PZPR Edwardem Gierkiem”.

zdjęcie 001

Zgodnie z ustnym przekazem Profesora Zdzisława Mrugalskiego, to na tym spotkaniu padło pytanie, czy Zamek Królewski zostanie odbudowany? Odpowiedź podobno była niejednoznaczna: „rozważymy taką możliwość”. Jednak wobec entuzjastycznego przyjęcia opublikowanej w następnym dniu, w Życia Warszawy informacji, że Zamek Królewski będzie odbudowany, władza nie mogła tejże decyzji nie przyjąć jako swojej własnej i podjąć się realizacji odbudowy.

zdjęcie 002

Jeszcze w styczniu powołano Obywatelski Komitet Odbudowy Zamku Królewskiego. W marcu 1972 roku odbudowy zegara Zamku Królewskiego w czynie społecznym podjął się Zespół Budowy Zegara Zamkowego przy Cechu Złotników, Zegarmistrzów, Optyków, Grawerów i Brązowników m. st. Warszawy.

Spotkanie na Zamku Królewskim

We czwartek 1.07.2021, w Zamku Królewskim doszło do spotkania dyrekcji Zamku Królewskiego w osobach: pana Ziemowita Koźmińskiego i pani Bożeny Radzio odpowiednio - Zastępcy Dyrektora ds. Muzealnych i Naukowych i Kustosza Zamku Królewskiego w Warszawie – Muzeum, pana Jarosława Durskiego - Starszego Cechu Złotników, Zegarmistrzów, Optyków, Grawerów i Brązowników m. st. Warszawy, oraz Władysława Mellera - autora niniejszej notatki.

zdjęcie 003

Rozpoczynając spotkanie przedstawiciele Zamku Królewskiego zwrócili uwagę, że w tym roku w Zamku Królewskim rozpoczynają się czteroletnie obchody rocznicy jego odbudowy. Czteroletnie, gdyż w 1971 roku podjęto decyzje o odbudowie Zamku, w 1974 roku bryła Zamku Królewskiego została wykonana w stanie surowym, a w roku 1984 Zamek Królewski został udostępniony zwiedzającym.

Właśnie na te cztery lata podzielono tematycznie obchody jubileuszu zamkowego. Jak zwrócono uwagę, w trakcie obchodów nacisk będzie kładziony nie tylko na sam fakt odbudowy, ale wpływu podjęcia prac związanych z odbudową na wzrost wiedzy historycznej

i pozytywnego wpływu zdobytego wówczas doświadczenia w wielu dziedzinach życia. Jubileusz jest także okazją do uzupełnień, czy wyeliminowania powstałych, czy pozostawionych od chwili odbudowy Zamku Królewskiego braków.

zdjęcie 004

Jak stwierdził Starszy Cechu – Jarosław Durski, w najbliższym czasie Cech powoła Zespół do obchodów 50 rocznicy budowy zegara Zamku Królewskiego. W ten sposób Cech z jednej strony chciałby się włączyć w obchody jubileuszowe realizowane przez Zamek Królewski, a z drugiej prowadzić swoje własne aktywności, w części także ze wsparciem Zamku Królewskiego. Dla Cechu czteroletnie obchody jubileuszu wydają się także być cenne, bo zegar zamkowy zaczął swoją publiczną pracę w lipcu 1974 roku.

Zegarmistrze wyrazili opinię, że wybrane rozwiązanie i jakość wykonania zegara zamkowego są na tak wysokim poziomie, że w tym aspekcie nie ma nawet co myśleć o konieczności prowadzenia udoskonaleń. Ważne jest zabezpieczenie mechanizmu zegara poprzez budowę specjalnej dla niego szafy, ale zgodnie z ich wiedzą te przygotowania są prowadzone przez firmę zegarmistrzowską Bartłomiej Górski (prowadzoną przez syna budowniczego zegara), która ma w opiece zegar zamkowy.

zdjęcie 005

Władysław Meller nawiązał do pionierskiej funkcji zegara Zamku Królewskiego, w aspekcie budowy zegarów mechanicznych w Polsce. Jak wskazał, to właśnie dzięki budowie zegara zamkowego, powstała konstrukcja nieznacznie mniejszego, modułowego mechanizmu, która została wykorzystana do budowy wielu niezawodnych, działających dziś zegarów mechanicznych w Polsce i za granicą. Takimi „pochodnymi” dla zegara zamkowego są choćby zegary na Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie, na kościele p.w. świętego Józefa na wzgórzu Kahlenberg pod Wiedniem, czy Ratuszu w Piasecznie.

W trakcie rozmowy potwierdzono decyzję o organizacji prelekcji dotyczącej zegara Zamku Królewskiego w Warszawie, która jest zaplanowana na 30. lipca tego roku.

Zdjęcie 006

Przy swobodnie prowadzonej dyskusji wyłoniła się koncepcja organizacji pikniku zegarowego, dla którego dogodnym miejscem mogłyby być Ogrody Zamkowe. Taki piknik byłby doskonałym sposobem przekazu szerszej informacji z zegarze zamkowym. Zegarmistrze poinformowali o istnieniu mechanizmu pochodnego dla zegara zamkowego zbudowanego przez zegarmistrzów: Marka Górskiego i Marka Binia i prezentowanego w zakładzie tego ostatniego.

Wprowadzie próba wyeksponowania tego rodzaju obiektu wymagałaby specjalnego zachodu, ale „miejsce gdzie dziś prezentowany jest model statku żaglowego w hallu wejściowym, pewnie nadawałoby się także na prezentację tegoż mechanizmu zegara”.

Muzealnicy zwrócili także uwagę na wzrost stanu zbiorów zegarowych na Zamku Królewskim, który jest efektem ostatnio prowadzonych zakupów. O tych zakupach dzięki

pani Katarzynie Wierzbickiej – zegarmistrzowi cechowemu prowadzącemu renowację niektórych eksponatów i panu Konradowi Nawrockiemu – przyjacielowi zegarmistrzów, w środowisku trochę się mówiło.

Szef Cechu zasygnalizował, że zwróci się o kontakt do działu promocji Zamku Królewskiego, by informować o działaniach Cechu i aby w ten sposób najlepiej dotrzeć także do działu promocji Miasta Stołecznego Warszawy. Takie kontakty są dla Cechu bardzo ważne w aspekcie efektywności propagowania informacji o prowadzonych przez Cech aktywnościach związanych z rocznicowymi obchodami.

zdjęcie 007

W trakcie rozmów padła sugestia konieczności wznowienia wydania książki profesora Zdzisława Mrugalskiego: „Zegar na wieży Zamku Królewskiego w Warszawie”, co do której Władysław Meller zgłosił uwagę, że na pewno warto książkę wznowić, ale przedtem trzeba sprawdzić zastrzeżenie dotyczące wagi użytego do wykonania zegara złota, które, wydaje się słusznie, zgłosił ostatnio jeden z „zegarowych zawodowców”.

Kończąc spotkanie wszyscy wyrazili zadowolenie z jego przebiegu i zobowiązali się do współpracy w aspekcie obchodzonych jubileuszy.

materiał prasowy

Cech Złotników, Zegarmistrzów, Optyków, Grawerów i Brązowników miasta stołecznego Warszawy